

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
Освітня програма	58401 Підприємництво та торгівля
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	076 Підприємництво та торгівля

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

27.12.2024 р.

Справа № 2583/АС-24

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 07.1 "Управління та адміністрування" у складі:

Шалімова Наталія Станіславівна – головуєчий,

Антонюк Олена Ростиславівна,

Антюшко Дмитро Петрович,

Бачо Роберт Йосипович,

Вагонова Олександра Григорівна,

Загірняк Денис Михайлович,

Залуцька Христина Ярославівна,

Коваленко Юлія Михайлівна,

Лаврененко Валентина Віталіївна,

Люта Ольга Василівна,

Рак Михайло Ігорович,

Фесенко Валерія Валеріївна,

Шевченко Інна Юріївна,

за участі запрошених осіб:

Заславська Катерина Анатоліївна – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	58401
Назва ОП	Підприємництво та торгівля
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	076 Підприємництво та торгівля
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 13, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Аналіз

У цьому розділі ГЕР надає оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Аналізу» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності за критерієм, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію

Критерій 1. Проєктування освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Визначені Стандартом зі спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти результати навчання (РН 1-14) досягаються в ОП за рахунок вивчення нормативних навчальних дисциплін циклу загальної та професійної підготовки. ОП розроблено у 2018 р. та було оновлено у зв'язку з введенням в дію СВО за спеціальністю «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» (Наказ МОН № 961 від 10.07.2019 р.), оновлення положення Університету про розроблення, затвердження, моніторинг, періодичний перегляд та оновлення ОП (25.05.2022 р. наказ № 123); введення в дію Постанови КМУ від 16.12.2022 р. № 1392 про викладення назви спеціальності 076 у новій редакції «Підприємництво та торгівля»; затвердження СВО за магістерським рівнем у новій редакції Наказом МОН № 962 від 05.07.2024 р.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

Професійний стандарт відсутній

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

Мета ОП сформульована як "підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі підприємництва та/або торгівлі, що передбачає проведення експертиз, досліджень та консультацій та/або комерціалізації інновацій за невизначених умов і вимог підприємницького середовища", відповідає місії університету, яка визначена як "формування патріотичної, усебічно розвинутої, творчої особистості, здатної до самовизначення і самореалізації, компетентного професіонала для наукової, інноваційної та практичної роботи в суспільно-економічній сфері" та системі стратегічних цілей ХНЕУ ім. С.Кузнеця.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

Роботодавці залучаються до обговорення змісту ОП у форматі участі у круглих столах, семінарах, рецензування, зокрема до формування мети й результатів ОП долучилися представники "CONFIANCE OÜ" (Естонія), ТОВ «Поліс Лтд», Харківського бізнес-клубу, Фонду підтримки підприємництва. На основі обговорень розширено РН12 і СК06. Здобувачі систематично опитуються щодо кожної ОК через інтегровані у платформу інструменти. При розробці ОП

врахований досвід університетів ISMA (Латвія) і IP Вежа (Португалія). ОК 5 і ОК 6 розроблено в межах проєкту AUF із Université de Lorraine, Greta du Velay (Франція). ОК 1 створена у співпраці з University Dubnica nad Vahom (Словаччина) і ITB Ceske Budjovice (Чехія).

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Цілі та результати навчання за ОП коригуються відповідно до сучасних досліджень, концепцій, методів та враховують технологічні, інформаційні, економічні й екологічні аспекти бізнесу. ОП адаптована до вимог ринку праці й готує фахівців, здатних аналізувати ринок, вести міжнародні угоди та ділові переговори. ХНЕУ ім. С. Кузнеця бере участь у розробці стратегій розвитку Харківщини на 2021–2027 рр. та Інвестиційного паспорта Харкова. Моніторинг ринку праці здійснюється студентами й викладачами з використанням онлайн-агрегаторів та даних відділу кар'єрного розвитку. ОП базується на досвіді провідних ЗВО (ISMA, Université de Lorraine, IP Вежа), а також враховує здобутки українських університетів, зокрема ДТЕУ, ЛНУ ім. І. Франка, ХНУ ім. Каразіна.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

ОП “Підприємництво та торгівля” складає 90 кредитів ЄКТС, що відповідає Закону України «Про вищу освіту», стандарту спеціальності 076 та іншим нормативно-правовим актам. Вибіркова складова становить 25 кредитів ЄКТС (понад 25% загального обсягу), що відповідає нормативним вимогам.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

ОП має чітку структуру та логічну взаємозв'язність компонентів. ОП інтегрує теоретичні та практичні аспекти спеціальності «Підприємництво та торгівля», що забезпечує досягнення програмних результатів навчання. Здобувачі можуть вибирати дисципліни через систему маг-майнорів та мейджорів. Формування загальнокультурних та громадянських компетентностей здійснюється через дисципліни, які розвивають критичне мислення та етичну свідомість (ОК 3, 5, 6, 8). ГЕР підтримує висновок ЕГ щодо того, що РН 8 не досягається повністю через ОК 3 (Стратегічне управління) та ОК 7 (Інноваційне підприємництво). Рекомендується додати компонент, що стосуватиметься оцінювання продукції та послуг.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОП відповідає предметній області спеціальності 076 “Підприємництво та торгівля” галузі знань 07 “Управління та адміністрування”. Здобувачі мають можливість повноцінно опанувати методи та технології, визначені Стандартом, під час вивчення освітніх компонентів, практичної підготовки та написання кваліфікаційної роботи. ОП спрямована на досягнення навчальних результатів через формування компетентностей завдяки збалансованому поєднанню обов'язкових і вибіркового компонентів, з акцентом на практичну та дослідницьку складову.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

ГЕР підтримує висновки ЕГ щодо реалізації можливостей для формування індивідуальної освітньої траєкторії

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Практична підготовка відбувається у форматі вигляді комплексного тренінгу та переддипломної практики обсягом 3 та 8 кредитів відповідно. Під час практики здобувачі інтегрують свої теоретичні знання зі здобутими практичними вміннями та навичками, отримують досвід роботи на підприємствах та збирають матеріали для написання

кваліфікаційної роботи. Можливість успішного оволодіння компетентностями, передбаченими стандартом вищої освіти, підтверджена роботодавцями під час акредитації.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

ОП «Підприємництво та торгівля» передбачає набуття соціальних навичок (soft skills) через публічні захисти кваліфікаційних робіт, звітів з комплексного тренінгу та практики, а також роботу в команді під час практики. Навички розвитку соціальних компетентцій формуються через освітні компоненти ОП - ОК 1, ОК 2, ОК 8, ОК 9, ОК 10. Розвиток соціальних навичок оцінюється через участь у тренінгах, ділових іграх, дискусіях та волонтерських проєктах. Роботодавці сприяють розвитку цих навичок через проєкти співпраці.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Фактичне навантаження здобувачів відповідає вимогам законодавства. Співвідношення обсягу освітніх компонентів (ОК) у кредитах ЄКТС та фактичного навантаження, включаючи самостійну роботу, регулюється Положенням про організацію освітнього процесу ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Для екзаменаційних ОК співвідношення аудиторного навантаження до самостійної роботи складає 27% до 73%, для залікових — 33% до 67%. Вимоги до формування навчального плану дотримано: план містить перелік та обсяг дисциплін, форми занять, графік та форми контролю. Здобувачі регулярно анкетуються, отримані результати аналізуються на засіданнях кафедри та Ради з якості університету. Обсяг ОП відповідає вимогам для досягнення цілей і ПРН.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

Дуальна форма навчання на ОП не реалізується. Практикоорієнтованість ОП підтверджується наявністю комплексного тренінгу (3 кредити), переддипломної практики (8 кредитів), завдань, спрямованих на розвиток підприємницьких компетентцій, залученням практиків до реалізації освітнього процесу. Кваліфікаційна магістерська робота виконується на матеріалах реальних підприємств.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

ОП містить ОК, які розвивають навички соціального підприємництва, сталого використання ресурсів та управління бізнесом з урахуванням соціальної відповідальності, що підтримує досягнення таких цілей, як ЦСР 8 «Гідна праця та економічне зростання», ЦСР 9 «Інновації та інфраструктура», ЦСР 12 «Відповідальне споживання» та ЦСР 11 «Сталий розвиток міст та спільнот». Отже, ОП спрямована на формування компетентностей, що допомагають здобувачам сприяти досягненню глобальних цілей сталого розвитку.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

ГЕР звертає увагу, що в Описі ОП відсутня інформація щодо вимог до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за ОП та їх результатів навчання (Розділ 3 чинного Стандарту вищої освіти за спеціальністю 076)

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Вступ на ОП можливий на основі освітнього ступеня бакалавра (НРК 6) або магістра/спеціаліста (НРК 7) будь-якої спеціальності. Прийом включає оцінювання підготовленості вступника за результатами ЄВІ та ЄФВВ. Формула розрахунку конкурсного балу забезпечує прозорість і комплексність відбору.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього

процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

Визнання результатів навчання, здобутих на інших ОП (включаючи міжнародну академічну мобільність), регламентується внутрішніми документами ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Здобувачі мають доступ до інформації про процедури академічної мобільності, практичну реалізацію підтверджено визнанням результатів навчання здобувача ОП Бобруся М.В.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

У ХНЕУ ім. С. Кузнеця здійснюється визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті, але перелік освітніх платформ може бути розширений. РП ОК не містять інформацію про умови визнання та стимулювання участі здобувачів ОП у неформальній/інформальній освіті

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

В освітньому процесі за ОП використовуються традиційні (лекції, семінари, консультації) та інноваційні методи навчання (кейси, проекти, творчі дискусії, робота в групах). Студентоцентризований підхід забезпечується через можливість вибору дисциплін, тем курсових робіт, баз практики та напрямків наукової роботи. Здобувачі мають право формувати індивідуальні освітні траєкторії через вибіркові компоненти ОП. Академічна свобода викладачів і студентів реалізується у виборі методів викладання та організації навчального процесу. Пропозиції студентів, зібрані під час анкетувань, засідань та через органи студентського самоврядування, враховуються при визначенні методів навчання, що сприяє адаптації ОП до потреб здобувачів

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

Здобувачам надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних ПРН, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих ОК через оприлюднення силабусів та інформування здобувачів. Разом з тим, ГЕР рекомендує деталізувати інформацію про критерії оцінювання, представлену у робочих програмах/силабусах, особливо в частині завдань, за які здобувачі можуть отримати відносно велику кількість балів, наприклад, індивідуально-дослідницькі завдання, за які передбачено до 25 балів (ОК "Інжиніринг криз та ризиків). Робочі програми містять стандартний пакет інформації про систему оцінювання в ХНЕУ ім. С.Кузнеця, яку доцільно адаптувати під конкретний ОК.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

Поєднання навчання і досліджень в ОП реалізується через залучення здобувачів до наукової роботи, участь у конференціях, конкурсах, публікаціях, зокрема в гуртку «Підприємницький Hub». Інформація про публікації та активності розміщена на сайті кафедри та в репозитарії університету.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

У ХНЕУ ім. С. Кузнеця функціонує механізм оновлення змісту ОК за результатами наукових досягнень та аналізі актуальних практик. Оновлення відбувається щорічно до початку навчального року з урахуванням аналізу вимог ринку праці, наукових досліджень, співпраці з практиками та зворотного зв'язку від здобувачів через опитування.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

В рамках ОП здобувачі вивчають міжнародний досвід підприємництва через гостьові лекції. Викладачі беруть участь у міжнародних дослідницьких проектах та публікують роботи в міжнародних наукових виданнях, реалізуються програми обміну для викладачів та здобувачів.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Система оцінювання базується на накопичувальній бально-рейтинговій системі, що включає поточний контроль під час практичних занять та підсумковий контроль у формі іспиту або заліку. Поточний контроль проводиться через опитування, перевірку завдань в усній, письмовій формах або комп'ютерне тестування, з використанням платформи Moodle. Підсумкове оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою, де екзаменаційні білети містять теоретичні питання та практичні завдання з розподілом балів. Розроблено методичні рекомендації до виконання дипломної роботи, у яких прописані критерії оцінювання дипломних робіт. Але ГЕР рекомендує поглибити інформування здобувачів про критерії оцінювання виконання окремих завдань (див. також п. 4.2)

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Для здобувачів за ОП передбачено захист дипломної роботи. Атестація здобувачів освіти проходить відкрито та публічно, через екзаменаційну комісію, з метою оцінки відповідності засвоєних студентами знань, умінь та компетентностей вимогам стандарту вищої освіти. Порядок проведення атестації та організація роботи екзаменаційних комісій регламентуються Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти. Дипломні роботи оприлюднені в відкритому доступі на сайті університету.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ХНЕУ ім. С. Кузнеця процедура проведення контрольних заходів регулюється низкою офіційних документів, які доступні для всіх учасників освітнього процесу, серед них: Порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за накопичувальною бально-рейтинговою системою, Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену (іспиту), Положення про організацію освітнього процесу у ХНЕУ ім. С. Кузнеця, Положення про організацію освітнього процесу із застосуванням технологій дистанційного навчання у ХНЕУ ім. С. Кузнеця, Графік навчального процесу. Зазначені документи визначають форми контролю, строки та порядок проведення контрольних заходів і доступні через офіційний сайт університету. У разі виникнення скарг здобувачів на оцінки, існує процедура розгляду апеляцій. Здобувачі мають змогу подати апеляцію, якщо не погоджуються з виставленою оцінкою.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

У ХНЕУ ім. С. Кузнеця розроблено систему документів, які регулюють академічну доброчесність: Кодекс академічної доброчесності, Положення про комісію з академічної доброчесності, Декларація про дотримання академічної доброчесності для співробітників та здобувачів, а також Регламент перевірки академічних текстів на унікальність. Університет популяризує академічну доброчесність через роз'яснювальні заходи та технологічні рішення, зокрема перевірку на плагіат за допомогою платформи StrikePlagiarism.com. Здобувачі мають доступ до позакредитної ОК "Антикорупція та доброчесність". У разі порушень академічної доброчесності можуть бути застосовані заходи, зокрема повторне оцінювання або відрахування. ГЕР погоджується з висновками ЕГ, що дозволений рівень текстових збігів до 49% може вказувати на недостатній рівень оригінальності робіт і звертає увагу: 1) згідно вимог Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом МОНУ № 686 від 15.05.2024 встановлення відсотків допустимого плагіату не відповідає чинному законодавству; 2) процедура встановлення факту академічного плагіату не має включати лише автоматизовану перевірку робіт за допомогою програмних засобів без аналізу робіт фахівцями з відповідної предметної області з урахуванням результатів такої перевірки. ГЕР рекомендує, з метою недопущення порушень авторського права при підготовці кваліфікаційних робіт, розробити та інституціоналізувати механізм аналізу результатів автоматизованої перевірки фахівцями (наприклад, комісіями з академічної етики за відповідною спеціальністю або науковими керівниками, або

комісіями викладачів) всіх робіт, у тому числі й тих, які мають унікальність вище 51%. GER також рекомендує забезпечувати підвищення рівня унікальності робіт, продовжувати реалізацію заходів щодо популяризації та підвищення рівня академічної доброчесності

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (GER)

Рівень В

Аналіз

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

GER погоджується з висновком ЕГ щодо відповідності кваліфікації та професійного досвіду академічного персоналу ОК за ОП

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Викладачі проходять процедуру конкурсного відбору згідно вимог відповідного Положення. Конкурси проводяться на принципах відкритості та об'єктивності, з аналізом публікацій і методичних розробок кандидатів. Професійна діяльність НПП оцінюється рейтинговою системою.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

Роботодавці залучаються до освітнього процесу через лекції, семінари, ярмарки вакансій, конференції та вебінари. Також проходять соціальні заходи, круглі столи, та обговорення проєкту ОП з роботодавцями. Проаналізувавши відповідь ХНЕУ ім. С.Кузнеця на звіт ЕГ, GER погоджується з рекомендацією ЕГ щодо доцільності активізації залучення представників бізнесу та роботодавців до реалізації освітнього процесу навіть з урахуванням того, що викладацький склад на ОП має власний досвід практичної діяльності

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

В ХНЕУ ім. С.Кузнеця наявна система матеріального та нематеріального стимулювання професійного розвитку викладачів. GER звертає увагу ЕГ на відсутність в звіті ЕГ аналізу інформації про можливості підвищення кваліфікації, доступні викладачам в ХНЕУ ім. С.Кузнеця

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (GER)

Рівень В

Аналіз

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

GER підтримує висновки ЕГ щодо достатності навчально-методичного, матеріально-технічного забезпечення та фінансових ресурсів для досягнення ПРН за ОП. В ХНЕУ ім. С.Кузнеця створено сучасну матеріально-технічну базу для досягнення цілей ОП і програмних результатів навчання, наявні електронний репозитарій, фонд актуальної економічної літератури, доступ до баз даних SCOPUS і WOS, електронні бібліотечні послуги, функціонує Інформаційний центр Євросоюзу. Wi-Fi охоплює всі приміщення, лекційні аудиторії обладнані мультимедійними проєкторами. Заняття проводяться дистанційно через сайт Персональних Навчальних Систем, університет має оснащені бомбосховища. Гуртожитки забезпечують комфортні умови проживання й навчання.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

Матеріально-технічна база ХНЕУ ім. С. Кузнеця включає мультимедійно обладнані аудиторії, бібліотеку з електронними ресурсами, інформаційні та інноваційні центри. Університет забезпечує ліцензоване програмне забезпечення та доступ до наукових баз даних. З урахуванням принципів інклюзивності, надається технічна підтримка та проводяться тренінги з цифрових інструментів. Інфраструктура та ресурси відповідають законодавчим вимогам, регулярно оновлюються.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

В Університеті впроваджено систематичне вивчення освітніх потреб здобувачів. Відділ забезпечення якості освіти проводить регулярні опитування, річний план яких доступний на сайті університету. Функціонують Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених, профспілкова організація студентів, а також Рада молодих вчених. Викладачі та здобувачі мають безоплатний доступ до необхідної інфраструктури та інформаційних ресурсів. Для зворотного зв'язку з адміністрацією функціонують гаряча лінія, електронна пошта, телеграм-канал університету та форми для збору відгуків. Робочі групи ОП регулярно проводять зустрічі зі здобувачами (офлайн та онлайн) для виявлення їхніх потреб та інтересів.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

В ХНЕУ ім. С. Кузнеця основними компонентами системи підтримки здобувачів освіти є: сайт Персональних Навчальних Систем (власна розробка на основі платформи Moodle), веб-сервіси Microsoft Office 365, індивідуальна робота зі студентами, яка здійснюється кураторами академічних груп, співробітниками дирекції ННІ ЕП та кафедр, система оперативного оповіщення через внутрішні ресурси університету, робота навчально-методичного відділу, відділів маркетингу, міжнародних зв'язків, цифрової освіти та забезпечення якості освіти, забезпечення безпечного освітнього середовища, включаючи обладнані бомбосховища з необхідними ресурсами, гуртожитки для студентів, матеріальна допомога, онлайн-тренування, спортивні секції, гуртки для підтримки фізичного здоров'я, консультації психологічної служби, зворотній зв'язок та опитування тощо

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

У ХНЕУ ім. С. Кузнеця нормативно врегульоване право на освіту для осіб з особливими освітніми потребами. Навчальні корпуси університету відповідають усім вимогам інклюзивності. Для людей з порушенням зору встановлені таблички зі шрифтом Брайля. У корпусах облаштовані вбиральні для осіб з обмеженими фізичними можливостями, а поруч із планами евакуації розміщені тактильні мнемосхеми. Для людей, які потребують супроводу, встановлені кнопки виклику. На основі принципів інклюзивності в університеті забезпечено технічний супровід користувачів інформаційних систем, проводяться регулярні тренінги для студентів і викладачів щодо використання цифрових інструментів. Також організуються вебінари для підтримки ментального здоров'я. ХНЕУ є партнером консорціуму з реалізації міжнародного проекту Erasmus+ AFID, метою якого є забезпечення академічної свободи та інклюзії через цифровізацію. У межах цього проекту на базі персональних навчальних систем створюється інклюзивний дистанційний освітній хаб.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

В Університеті розроблено та впроваджено систему політик і процедур для врегулювання конфліктних ситуацій. У разі виникнення конфліктів представники первинної профспілкової організації долучаються до роботи комісії з врегулювання конфліктів. У закладі функціонують телефон довіри та скринька довіри, через які можна анонімно повідомляти про конфлікти. Ведеться просвітницька діяльність, організуються тренінги та семінари для студентів, викладачів і адміністративного персоналу з питань запобігання конфліктам, цькуванню, сексуальним домаганням і корупції. На зазначені у звіті ЕГ недоліки, які стосуються обмеження оцінки здобувачів під час захисту їх кваліфікаційних робіт та необхідністю лише платних наукових публікацій у власних наукових виданнях ХНЕУ, в контексті цього підкритерію, на думку ГЕР, ХНЕУ ім. С.Кузнеця надано обґрунтовану відповідь

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Розробка, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд ОП в ХНЕУ ім. С. Кузнеця регулюється низкою положень, зокрема: Положенням про освітню програму, Положенням про розроблення, затвердження, моніторинг, перегляд та оновлення ОП, Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності, Положенням про організацію освітнього процесу, а також Положенням про соціально-психологічні та маркетингово-моніторингові дослідження. Перегляд ОП проводиться щорічно, пропозиції розглядаються на засіданнях проектної групи та кафедр, результати фіксуються в протоколах і подаються до вченої ради для затвердження.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Здобувачі залучені до перегляду та модернізації ОП. На сайті університету є зворотний зв'язок через лінію "Зробимо освіту краще разом". Здобувачі також можуть вносити пропозиції через неформальне спілкування з НПП, гарантом ОП або через електронні засоби. ГЕР підтримує висновок ЕГ щодо відкритості університету до студентських пропозицій.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Роботодавців залучено до формування освітнього простору та створення ОП. Вони надають можливості для проходження практики, беруть участь у створенні та перегляді ОП, залучені до роботи екзаменаційних комісій. Роботодавці можуть висловлювати свої пропозиції щодо перегляду ОП на сайті університету. Представники роботодавців також входять до складу робочої групи ОП.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

В Університеті збирається інформація про кар'єрні траєкторії випускників через відділ кар'єрного розвитку, директорат ННІ ЕП, гаранта ОП та кафедру. Комунікації з випускниками також можливі під час проведення Днів кар'єри. Випускники підтримують контакти через соціальні мережі.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

В ХНЕУ ім. С.Кузнеця сформовано багаторівневу систему якості. Основний масив аналітичних даних збирається через опитування здобувачів, викладачів, роботодавців і випускників. Результати аналізуються для розробки плану покращення ОП. Опитування анонсуються на сайті університету, а їх результати обговорюються на засіданнях кафедр. У разі негативних оцінок розробляються заходи реагування. Внесення змін до ОП включає оновлення навчальних матеріалів, вдосконалення компетентностей викладачів, адаптацію програми до потреб ринку праці, оновлення бібліотеки та розширення доступу до електронних ресурсів.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Програми заходів з реалізації рекомендацій Галузевих експертних рад НАЗЯВО за результатами проведення процедур акредитації ОП університету розміщуються на сайті. Рекомендації галузевих експертних груп є предметом обговорення, у тому числі робочими групами. За результатами попередніх акредитацій в університеті знизили граничну кількість здобувачів вищої освіти для формування груп на вибірковій дисципліні (маг-майнори, мейджори); запровадили силабуси навчальних дисциплін; оновили структуру робочої програми навчальної дисципліни; на сайті ПНС додали інформаційні ресурси для неформальної/ інформальної освіти.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

ГЕР підтримує висновок ГЕ щодо сформованості у ХНЕУ ім. С.Кузнеця цінностей, принципів, норм поведінки для забезпечення розвитку культури якості освіти із залученням усіх учасників освітнього процесу відповідно до Стратегії розвитку Університету на 2020 – 2027 роки. На думку ГЕР, найбільш важливими подальшими напрямками для забезпечення ефективного освітнього процесу в межах ОП є розвиток критеріальної основи оцінювання в межах ОК, покращання реалізації практик неформальної освіти, удосконалення політики академічної доброчесності шляхом розробки механізмів поглибленої експертизи результатів автоматизованої перевірки робіт здобувачів

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Аналіз

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Університет використовує чіткі та зрозумілі правила, які регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу, які закріплені у таких основних документах, як Статут, Правила внутрішнього трудового розпорядку, Колективний договір, Положення про організацію освітнього процесу та Кодекс академічної доброчесності, які доступні на офіційному сайті університету. Права та обов'язки здобувачів також регламентуються договорами про навчання, а науково-педагогічних працівників — посадовими інструкціями та контрактами.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

ГЕР підтримує висновок ЕГ щодо своєчасності оприлюднення проєкту ОП в ХНЕУ ім. С. Кузнеця для отримання пропозицій від стейкхолдерів

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

ГЕР погоджується з висновком ЕГ щодо своєчасного оприлюднення на офіційному веб-сайті точних та достовірних даних про ОП, навчальні плани, силабуси дисциплін та можливості формування індивідуальних освітніх траєкторій в достатньому обсязі

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Аналіз

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Найважливіша практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування освітньої програми

Продовжити розвиток співпраці з усіма категоріями стейкхолдерів у процесах оновлення та розвитку освітньої програми, розширити коло рецензентів з числа представників академічної спільноти, зокрема тих, що спеціалізуються на підприємстві, торгівлі та суміжних напрямках для вивчення їх позитивних практик, розширенню інноваційного підходу до реалізації програми, а також запозиченню кращого міжнародного досвіду

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Актуалізувати освітні компоненти згідно нових нормативних вимог у випадку їх появи, зокрема посилити увагу до забезпечення РН 8, у тому числі через залучення галузевих експертів.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Продовжити розвиток механізмів інформування здобувачів про можливості програм і заходів академічної мобільності. Розвивати участь та процедури стимулювання здобувачів у заходах неформальної та інформальної освіти, відобразити відповідну інформацію у силабусах/РПНД та технологічних картах, посилити інформування здобувачів про сучасні платформи неформальної освіти.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Покращити інформування здобувачів про критерії оцінювання за виконання окремих завдань, проаналізувати доцільність виключення з робочих програм загальної інформації про систему оцінювання у ХНЕУ ім. С.Кузнеця.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. З метою недопущення порушень авторського права при підготовці кваліфікаційних робіт, розробити та інституціоналізувати механізм аналізу результатів автоматизованої перевірки фахівцями всіх кваліфікаційних робіт, у тому числі й тих, які мають унікальність вище 51%. 2. ГЕР також рекомендує забезпечувати підвищення рівня унікальності робіт, продовжувати реалізацію заходів щодо популяризації та підвищення рівня академічної доброчесності

Критерій 6. Людські ресурси

Посилити системність та регулярність залучення представників роботодавців та галузевих експертів, в тому числі на засадах зовнішнього сумісництва, для викладання професійно-орієнтованих дисциплін проведення практичних занять, майстер-класів і тренінгів.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рекомендації відсутні

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Продовжити розвиток співпраці з усіма категоріями стейкхолдерів у процесах оновлення ОП. Розробити план врахування рекомендацій та покращання ОП у постакредитаційний період з урахуванням всіх вимог чинного

Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом МОНУ № 686 від 15.05.2024

Критерій 9. Прозорість та публічність

Підтримувати розвиток процедур забезпечення прозорості та публічності

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>ГЕР 07.1 ID 58401.pdf</i>	IAvzOMEmZyYolpPF4IXmbj/dKvBzniCxdZmkgqGX+ Oo=

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ШАЛІМОВА НАТАЛІЯ СТАНІСЛАВІВНА